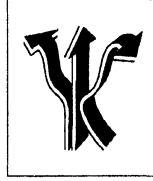

**Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний заклад
«Міжрегіональна Академія управління персоналом»**

МАУП

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ**

з дисципліни

**«Методи організації наукових досліджень в галузі управління
інформаційними технологіями»**

(для магістрів)

Київ – 2018

Підготовлено к.е.н.. проф. МКА Новальською Н.І.

Затверджено на засіданні кафедри менеджменту (протокол № 8 від 26 лютого 2018 р.)

Схвалено Вченою радою Навчально-наукового інституту менеджменту, економіки та фінансів (протокол №3 від 19 березня 2018 р.)

Новальська Н.І. Методичні рекомендації щодо забезпечення самостійної роботи студентів з дисципліни «Методи організації наукових досліджень в галузі управління інформаційними технологіями». – К.: МАУП, 2012. – 41 с.

Методичні рекомендації містять пояснювальну записку, тематичний план, матеріал до вивчення дисципліни «Методи організації наукових досліджень в галузі управління інформаційними технологіями», методичні вказівки до виконання самостійної роботи студентами, перелік тем науково-дослідної роботи, список літератури.

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2018

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальний курс “Методи організації наукових досліджень в галузі управління інформаційними технологіями” передбачає поглиблене вивчення основних організаційних та методологічних засад проведення наукових досліджень в галузі управління інформаційними технологіями. У студентів-магістрантів, що приступають до роботи над дипломною роботою, виникає чимало запитань, пов’язаних з проблемами сучасного наукознавства, організацією науково-дослідної роботи, методикою і послідовністю написання роботи, правилами її оформлення і процедурою захисту.

Мета вивчення даного курсу — підготувати студентів до проведення самостійних наукових досліджень в галузі управління інформаційними технологіями.

Навчальний курс покликаний сприяти розвитку раціонального творчого мислення, розв’язанню наукових проблем, що постають у процесі наукових досліджень, на високому методологічному рівні, що є запорукою отримання об’єктивних, повних і науково обґрунтованих результатів. Навчальний курс передбачає вивчення методологічних техніки і технології оформлення наукових праць, що має на меті надання допомоги студентам-магістрам в оформленні власних наукових досліджень відповідно до вимог.

Основними завданнями курсу “Методи організації наукових досліджень в галузі управління інформаційними технологіями” є:

- ознайомити з основними поняттями і принципами наукового дослідження;
- навчити оцінювати науковий потенціал певного наукового дослідження та самостійно здійснювати його етапи на практиці;
- формування уявлення про особливості стилю наукового викладу та основні форми наукових праць;
- оволодіння навичками оформлення наукових досліджень у вигляді рефератів, анотацій, тез, наукових статей, наукових доповідей;
- ознайомлення з правилами цитування, бібліографічних посилань;
- оволодіння навичками відбору та аналізу наукових джерел;
- формулювання мети, завдань та актуальності наукового дослідження;
- оволодіння принципами вибору наукових методів дослідження;
- наукове обґрунтування результатів дослідження.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“Методи організації наукових досліджень в галузі управління
інформаційними технологіями”

№ п/п	Назва змістових модулів та тем
Змістовий модуль 1. Методологічні засади наукового дослідження	
1.	Наука як специфічна сфера людської діяльності
2.	Основні поняття і категорії наукової методології
3.	Методологія наукових досліджень
4.	Методика виконання наукових досліджень в галузі управління інформаційними технологіями
5.	Інформаційна база наукового дослідження
Змістовий модуль 2. Організація наукових досліджень в галузі управління інформаційними технологіями	
6.	Наукова організація дослідного процесу
7.	Основні етапи наукового дослідження
8.	Організація викладу результатів наукового дослідження
9.	Впровадження результатів наукових досліджень та їх ефективність
10.	Організаційно-правові засади науково-дослідної роботи в галузі управління інформаційними технологіями

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

I. Успішність підготовки до практичних занять і складання заліку значною мірою залежить від організації самостійної роботи. Ґрунтовне засвоєння програмного матеріалу потребує опрацювання кількох літературних джерел, наведених у списку рекомендованої літератури. Для здійснення самостійної роботи студентам рекомендується ознайомитись з нормативно-правовою базою та навчально-методичною літературою, перелік якої наведено в списку рекомендованої літератури, а також публікаціями періодичних видань.

Рекомендовану літературу необхідно вивчати систематично, згідно із списком і в такій послідовності:

- а) ознайомитись за навчальною програмою із змістом кожної теми;
- б) засвоїти навчальний матеріал, що відноситься до конкретної теми;
- в) дати відповідь на питання для самостійної роботи студентів з кожної теми;
- г) дати відповідь на контрольні запитання до відповідної теми;
- д) виписати всі незрозумілі питання для розгляду їх на консультації.

II. За кожною з тем “Методи організації наукових досліджень в галузі управління інформаційними технологіями” студент повинен виконати наступні завдання:

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

дисципліни «Методи організації наукових досліджень в охороні здоров'я»

№ п/п	Назва змістового модуля та теми
Змістовий модуль 1. Методологічні засади наукового дослідження	
1.	Наука як специфічна сфера людської діяльності
2.	Основні поняття і категорії наукової методології
3.	Методологія наукових досліджень
4.	Методика виконання наукових досліджень в галузі менеджменту охорони здоров'я
5.	Інформаційна база наукового дослідження
Змістовий модуль 2. Організація наукових досліджень в галузі менеджменту охорони здоров'я	
6.	Наукова організація дослідного процесу
7.	Основні етапи наукового дослідження
8.	Організація викладу результатів наукового дослідження
9.	Впровадження результатів наукових досліджень та їх ефективність
10.	Організаційно-правові засади науково-дослідної роботи в сфері менеджменту охорони здоров'я

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

для самостійного вивчення кожної теми

Змістовний модуль 1. Методологічні засади наукового дослідження

Тема 1. Наука як специфічна сфера людської діяльності

Питання, які виносяться на самостійне опрацювання (до заліку):

1. Загальна схема наукових досліджень.
2. Категоріально-понятійний апарат наукового дослідження.

Контрольні питання і навчальні завдання (для обговорення на семінарських заняттях):

1. Визначте сутність та призначення науки як форми пізнання світу.
2. Розкрийте суб'єкт, об'єкт та особливості наукового пізнання.

3. В чому полягає взаємозв'язок науки і практики?
4. Наведіть та поясніть загальну схему взаємозв'язків наукових досліджень.
5. Охарактеризуйте основні ознаки менеджера персоналу дослідницького типу.

Теми рефератів

1. Наукове пізнання: сутність та роль в процесі пізнання світу.
2. Наукознавство та його розвиток
3. Сутність та специфіка наукової діяльності.
4. Структура і класифікація наук.
5. Наукове дослідження як форма розвитку науки.

Методичні вказівки до підготовки відповідей на питання. При розкритті питань необхідно підкреслити наукові основи отримання (створення) нового знання.

Наукознавчий підхід. Наукознавство — це комплексна наукова дисципліна, яка з різних боків вивчає науку. Предметом наукознавства є загальний склад науки, засоби й форми її функціонування, зв'язок і залежність темпів і напрямів її розвитку від інших суспільних явищ та інститутів. Метою цієї дисципліни є розробка теоретичних основ організації, планування й управління наукою, тобто системи заходів, що спирається на об'єктивну логіку розвитку науки, забезпечує оптимальні темпи її розвитку й підвищення ефективності наукових досліджень. Вирізняють дев'ять моделей вивчення науки: інформаційну (наука розглядається як система, що самоорганізується й керується власними інформаційними потоками), логічну (наука вивчається як логічний розвиток ідей), гносеологічну (вивчаються загальнонаукові підходи, форми й методи наукового пізнання), економічну (вивчається взаємодія розвитку науки з економічним розвитком держави, оцінюється економічна ефективність наукових досліджень), політичну (розглядається взаємозв'язок науки з політикою, політичною ідеологією), соціологічну (наукові співтовариства, організації, колективи вивчаються макро- і мікросоціологічними засобами), демографічну (науковий потенціал досліджується як демографічна задача), евристичну (об'єктом вивчення є науковець, психологія наукової творчості), системотехнічну (наука розглядається як система, якою необхідно керувати). Цей перелік можна продовжити за рахунок історичної (історія науки), біографічної (вивчення і систематизація біографій учених), організаційної (організація науки) психологічної (психологія наукової творчості), прогностичної (прогнозування тенденцій розвитку науки), філософсько-методологічної (філософія науки) складових наукознавства.

Наукометричний підхід. Наукометрія — це один з розділів наукознавства, що вивчає науку як інформаційний процес за допомогою кількісних (статистичних) методів. Саме з їхньою допомогою вдалося відкрити закон експоненціального зростання інформаційних потоків.

Хід наукового дослідження можна представити у вигляді такої логічної схеми:

1. Назва наукової роботи.
2. Обґрунтування актуальності обраної теми.
3. Постановка мети і конкретних завдань дослідження.
4. Визначення об'єкта і предмета дослідження.
5. Вибір методів (методики) проведення дослідження.
6. Опис процесу дослідження.
7. Формулювання висновків і оцінка одержаних результатів.
8. Обговорення результатів дослідження.

Література [1-3, 5-7, 21, 23-25]

Тема 2. Основні поняття і категорії наукової методології

Питання, які виносяться на самостійне опрацювання (до заліку):

3. Загальна схема наукових досліджень.
4. Структурні елементи науки: поняття, категорії, принципи, постулати, правила.
5. Класифікаційна проблема в сучасній науці. Принципи класифікацій.

Контрольні питання і навчальні завдання (для обговорення на семінарських заняттях):

6. Охарактеризуйте основні форми наукового пізнання (факт, гіпотеза, закон, концепція, теорія).
7. Розкрийте роль наукових фактів у науковому дослідженні.
8. Наукові гіпотези: сутність, види, формування та обґрунтування.
9. Поняття наукової теорії, її сутність та структура.
10. Структура наукового доказу та спростування: теза, аргумент, форма (демонстрація). Правила і умови доказів та спростувань.
11. В чому полягають сутність та правила аргументації?

Темі рефератів

1. Наукова ідея як спроба нетрадиційного пояснення явищ.
2. Наукова теорія як найвищий рівень синтезу знання.
3. Наукові закони.
4. Докази як процес встановлення істинності твердження.

Методичні вказівки до підготовки відповідей на питання. При розкритті питань необхідно підкреслити те, що наукове пізнання як відносно самостійна, цілеспрямована пізнавальна діяльність — складний багатокомпонентний процес, що охоплює: 1) пізнавальну діяльність спеціально підготовлених груп людей, які досягли певного рівня знань, навичок, розуміння, виробили відповідні світоглядні та методологічні установки щодо своєї професійної діяльності; 2) об'єкти пізнання, які можуть не збігатися безпосередньо з об'єктами виробничої діяльності, а також практики в цілому; 3)

предмета пізнання, який детермінується об'єктом пізнання й проявляється в певних логічних формах.

Система класифікації визначається і характеризується використаним методом класифікації, ознаками класифікації, послідовністю і кількістю рівнів класифікації, кількістю угруповань.

Система класифікації – це сукупність методів і правил розподілу множини об'єктів на підмножину відповідно до ознак схожості або несхожості.

Об'єкт класифікації – елемент класифікаційної множини.

Класифікаційне групування – підмножина об'єктів, отриманих у результаті класифікації.

Метод класифікації – це сукупність правил створення системи класифікаційних угруповань та зв'язки між ними. Розрізняють два основних методи класифікації: ієрархічний та фасетний.

Ієрархічний метод класифікації – це послідовний поділ множини об'єктів на підлеглі класифікаційні угруповання. Він характеризується тим, що початкова множина об'єктів послідовно поділяється на угруповання (класи) першого рівня поділу, потім - другого і так далі. Сукупність угруповань при цьому утворює ієрархічну деревоподібну структуру, яку зображають у вигляді гіллястого графа.

Ієрархічний метод класифікації характеризується глибиною (кількістю рівнів класифікації), ємністю (глибина та кількість створених на кожному рівні угруповань) та гнучкістю (добра пристосованість для ручної обробки та велика інформативність кодів). Основним недоліком цього методу є жорсткість структури, яка зумовлена фіксованістю ознак та їх послідовністю. Зміна хоча б однієї ознаки призводить до перерозподілу класифікаційних угруповань. Тому в класифікаторах, які побудовані за ієрархічним методом, повинні бути передбачені резервні ємності. Також цей метод не дає змоги зібрати об'єкти за будь-яким довільним поєднанням ознак.

Переваги: логічність побудови, чіткість визначення ознак, великий обсяг інформації, зручність використання.

Недоліки: жорстка структура, брак резервного обсягу.

Фасетний метод класифікації – паралельний поділ множини об'єктів на незалежні класифікаційні угруповання. Він компенсує недоліки ієрархічного методу класифікації. При цьому методі класифікації початкова множина об'єктів може незалежно поділятися на класифікаційні угруповання з використанням однієї з образних ознак. Кожна ознака фасетної класифікації відповідає фасеті, яка є списком значень цієї класифікації (колір: червоний, зелений; професія: інженер, бухгалтер). Фасета – набір значень однієї ознаки класифікації. Фасети взаємно незалежні. Кожний об'єкт може одночасно входити в різні класифікаційні угруповання.

Система класифікації може бути подана переліком незалежних фасетів (списків), які містять значення ознак класифікації. Кількість фасетних формул, для яких можуть бути утворені ієрархічні класифікації, визначається можливим поєднанням ознак.

Література [1-3, 5, 7, 9, 21, 23-25]

Тема 3. Методологія наукових досліджень

Питання, які виносяться на самостійне опрацювання (до заліку):

1. Система управління як об'єкт дослідження; основні принципи системного підходу.
2. Зміст і застосування аксіоматичного методу у наукових дослідженнях.

Контрольні питання і навчальні завдання (для обговорення на семінарських заняттях):

1. Охарактеризуйте основні методи наукового пізнання.
2. В чому полягає взаємозв'язок предмета і методу наукового дослідження. ?
3. Поясніть чому полягає методологічна єдність і багатоманітність сучасної науки.
4. Визначте сутність та призначення науки як форми пізнання світу.
5. Класифікуйте методи наукового пізнання. Розкрийте сутність цих методів.
6. Охарактеризуйте методологію системного підходу в дослідженні системи управління.

Теми рефератів

1. Поняття наукової методології та методів наукового пізнання.
2. Методологія економічної науки.
3. Системний підхід в дослідженні управління.

Методичні вказівки до підготовки відповідей на питання. При розкритті питань необхідно підкреслити поняття методології та форми наукового пізнання.

Теоретичні методи наукового дослідження поділяються на аналітичні та синтезуючі. За допомогою аналітичних методів відбирається релевантна інформація із всієї наявної, яка отримана в результаті первинної обробки конкретних даних.

Метод – це сукупність прийомів чи операцій практичного або теоретичного освоєння дійсності, підпорядкованих вирішенню конкретного завдання. Фактично різниця між методом і теорією має функціональний характер: формуючись як теоретичний результат попереднього дослідження, метод виступає як вихідний пункт й умова майбутніх досліджень.

У кожному науковому дослідженні можна виділити два рівні:

- емпіричний, на якому відбувається процес накопичення фактів;
- теоретичний – досягнення синтезу знань (у формі наукової теорії).

Згідно з цими рівнями загальні методи пізнання можна поділити на три групи, грані між якими визначені приблизно:

- методи емпіричного дослідження;
- методи, ідо застосовуються на емпіричному та теоретичному рівнях

досліджень;

- методи теоретичних досліджень.

Разом з тим наукове пізнання охоплює не тільки методи та засоби пізнання, а й уже сформовані логічні форми пізнання й мовні засоби. Проте концепції, теорії, наукові гіпотези тощо — це не тільки результат, а й форми наукового пізнання, спрямовані на досягнення істинного (достовірного), систематизованого знання, здатного пояснити явища, передбачити їхні можливі зміни і бути застосованим практично. Таким чином, наукове пізнання вирішує чітко окреслені завдання, що визначаються цілями пізнання і, в свою чергу, детермінуються практичними потребами суспільства й потребами розвитку самої науки.

Такі форми, як поняття, судження, умовиводи, в науковому пізнанні не відображають сповна його специфіку. З цією метою в його методологічному арсеналі сформувалися й набули відносної самостійності такі форми й засоби, як факт, проблема, гіпотеза, концепція, теорія, ідея тощо.

Емпіричний рівень пізнання не зводиться лише до форм і методів чуттєвого сприйняття. Експериментальне дослідження, предметна діяльність передбачає й теоретичні дії, мислительну діяльність, спрямовану на постановку завдання, вирішення проблеми тощо. Проте й теоретичне пізнання не зводиться лише до оперування абстракціями, поняттями, категоріями, принципами тощо. Теоретична діяльність вчених (природодослідників, гуманітаріїв та суспільників), якщо вона хоче бути ефективною й успішною, має спиратися на практику, експеримент, спостереження, оскільки вони забезпечують дослідника фактами.

Література [1-3, 5-7, 9, 21, 23-25]

Тема 4. Методика виконання наукових досліджень в галузі управління інформаційними технологіями

Питання, які виносяться на самостійне опрацювання (до заліку):

1. Оцінка забезпеченості підприємства робочою силою та її використання.
2. Розробка та впровадження методів зниження плинності кадрів.
3. Оцінка ефективності роботи кадрових служб.
4. Дослідження соціально-трудова відносин, процесу соціального захисту населення.

Контрольні питання і навчальні завдання (для обговорення на семінарських заняттях):

1. В чому полягають особливості конкретно-наукових (емпіричних) методичних прийомів та їхні процедури у дослідженнях в галузі менеджменту охорони здоров'я”
2. Наведіть найпоширеніші методи наукових досліджень актуальних проблем менеджменту охорони здоров'я”.
3. Розкрийте методологію наукових досліджень стану та прогнозування тенденцій зайнятості в окремих сферах економічної діяльності. .

4. **Методологія наукових досліджень ефективності менеджменту охорони здоров'я**"

Теми рефератів

1. Методологія наукових досліджень в сфері формування ефективної зайнятості в Україні.
2. Методологія наукових досліджень в управлінні персоналом.
3. Сучасні пріоритетні напрями наукових досліджень в галузі управління людськими ресурсами.

Методичні вказівки до підготовки відповідей на питання. При розкритті питань необхідно розкрити актуальні проблеми управління персоналом і економіки праці.

Дослідження науки управління повинні мати чітко виражену мету і спрямованість - максимально сприяти досягненню найоптимальніших результатів у організуючій діяльності управління. Ця мета, власне, і визначає об'єкт і предмет, комплексний характер знань науки управління як творчого результату синтезування досягнень низки суспільних і природничих наук. Комплексний характер знань науки управління не позбавляє її самостійності й певної відокремленості у загальній системі наук (вона має власний предмет дослідження, зміст та методи). Досвід медичних фірм високорозвинених країн (ФРН, США, Японії) свідчить, що для утримання позиції на ринку необхідно скорочувати період на виконання наукових досліджень і дослідно-конструкторських розробок на 30-50 %. Тільки в такому разі їм вдається уникати значних економічних витрат. Наприклад, досвід фірм ФРН, які випускають обладнання для медичної промисловості, свідчить про те, що збільшення тривалості розробки виробу з п'ятирічним життєвим циклом на 6 місяців призводить до втрати 30% прибутку від його реалізації. Для виробів з трирічним життєвим циклом втрати прибутку досягають 50%. Водночас скорочення періоду розробки інновації на півроку подвоює прибуток .

Стосовно медицини, як невиробничої сфери людської діяльності, інноваціями вважається рентабельне та (або) ресурсозберігаюче використання новацій в лікувально-профілактичних закладах у вигляді нових медичних технологій, видів медичних товарів та послуг, організаційно-технічних та соціально-економічних рішень виробничого, фінансового, комерційного, адміністративного характеру. Інноваційна діяльність лікувально-профілактичних закладів направлена на практичне використання наукового, науково-технічного результату та інтелектуального потенціалу, з метою розширення асортименту послуг, способів їх виробництва, підвищення якості медичної допомоги та задоволення потреб пацієнтів у високоякісних медичних послугах, а в кінцевому результаті - на оптимізацію здоров'я населення.

Тепер, як ніколи, організації охорони здоров'я покликані розвивати свою здатність до змін та новаторства. Вони можуть відрізнитися за функцією, яку виконує певна організація в системі медичного обслуговування. Для більшості організацій охорони здоров'я здатність працювати творчо та управляти змінами, а також бути новаторами, є ключем до довголіття .

Тема 5. Інформаційна база наукового дослідження***Питання, які виносяться на самостійне опрацювання (до заліку):***

1. Поняття статистичних даних. Тип даних.
2. Поняття бібліографії. Принципи складання бібліографії.

Контрольні питання і навчальні завдання (для обговорення на семінарських заняттях):

1. Визначте основні принципи збирання інформаційного матеріалу.
2. Розкрийте роль інформації в наукових дослідженнях.
3. В чому полягає класифікація джерел фактичної інформації дослідника про об'єкти дослідження ?
4. Поясніть основні етапи організації роботи з фактичною інформацією.

Теми рефератів

1. Емпірична база наукового дослідження.
2. Теоретична база наукового дослідження.
3. Організація роботи з науковими джерелами в бібліотеках та архівних фондах.

Методичні вказівки до підготовки відповідей на питання. При розкритті питань необхідно підкреслити те, що інформаційний підхід виконує декілька своєрідних функцій: праксеологічну, конструктивну, пояснювальну, моделюючу. Перша з них проявляється в організаційних рішеннях, що стосуються суспільного виробництва й духовного життя людини та суспільства (бібліотеки, музеї, архіви, система освіти). Друга тісно пов'язана з першою (праксеологічною) функцією, але реалізується через інформаційну техніку (технічні системи зв'язку, Інтернет, технопарки). Третя служить для опису й пояснення пізнавальних та організаційних процесів у природознавстві, суспільствознавстві й техніці. Четверта є окремим випадком пояснювальної функції і виявляється у створених суб'єктом пізнання інформаційних моделях.

Інформація є базовим функціональним поняттям інформаційного підходу до вивчення науки, зміст і обсяг якого змінні й залежать від багатьох факторів (об'єкта, суб'єкта, засобів, методології, організації, мови дослідження). Поняття «інформація»

і «знання» не є тотожними: інформація — об'єктивна, знання — суб'єктивне. Інформація — це знання в комунікативній формі, засіб передавання (транспортування) знання. Вона є сировиною, напівфабрикатом, сурогатом знання. З погляду семіотики інформація — це знання у знаковій формі. Її можна використати для вимірювання різних властивостей і відносин реальних об'єктів і систем. Наприклад, невизначеності, що характерна для набору альтернатив або розподілу матерії та енергії в просторі, або змін, що супроводжують усі процеси, тощо.

Л. Бриллюен відкрив закон залежності ступеня збурення об'єкта від кількості одержаної від нього інформації. Тобто чим більша кількість

інформації про об'єкт, чим детальніше він обстежений, тим більшим є ефект збурення об'єкта дослідження. Прояв цього збурення спостерігається через зріст ентропії (безладдя й невизначеності).

До базових принципів інформаційного забезпечення науки слід віднести: по-перше, принцип «обганяти, не здоганяючи», згідно з яким дослідник одразу повинен переходити в інформаційному просторі на рівень найновітніших знань, минаючи застарілу інформацію; по-друге, принцип «випереджаючого інформаційного обслуговування», за яким інформаційні служби повинні забезпечувати дослідника інформацією, що не була їм замовлена, але може бути використана для розв'язання проблем, котрі стоять на порядку денному.

Основними вимогами до якості інформації є своєчасність, повнота, точність, системність, чіткість, доступність, конкретність, контрастність, оригінальність і технологічність форми її подачі.

EndNote 9 - популярна програма яка дозволяє: вести пошук по бібліографічним базам даних в Інтернеті; організовувати власну базу даних посилань і зображень; створювати документи і редагувати бібліографічні посилання за вбудованими шаблонами; та багато іншого.

Література [1-3, 5-7, 12-16, 21, 23-25]

Змістовий модуль 2. Організація наукових досліджень в галузі управління інформаційними технологіями

Тема 6. Наукова організація дослідного процесу

Питання, які виносяться на самостійне опрацювання (до заліку):

1. Роль консультування як форми організації наукового дослідження.
2. Організаційно-технологічні принципи ефективної побудови дослідницької діяльності.

Контрольні питання і навчальні завдання (для обговорення на семінарських заняттях):

1. Визначте роль наукової організації дослідного процесу у підвищенні ефективності наукових досліджень.
2. Розкрийте психофізіологічні та соціально-психологічні особливості людини, що забезпечують успіх творчої праці у дослідницькій роботі.
3. Розкрийте поняття “планування” в наукових дослідженнях.
4. Наведіть приклади раціонального трудового режиму дослідника й організації робочого місця науковця..

Теми рефератів

1. Організаційно-технологічні принципи ефективної побудови дослідницької діяльності.

Методичні вказівки до підготовки відповідей на питання. При розкритті питань необхідно підкреслити те, що ефективність наукової творчості, оптимальне використання потенційних можливостей науковця

залежать від раціональної організації праці. Чим вищий рівень організації праці науковця, тим більших результатів він може досягти за короткий термін. І навпаки, при незадовільній організації наукової праці подовжується термін виконання дослідження і знижується його якість, зменшується ефективність.

Є багато методів наукової організації праці, які вибираються особисто з урахуванням індивідуальних особливостей. Однак, існують загальні принципи наукової праці. До найважливіших з них відносять: творчий підхід, мислення, плановість, динамічність, колективність, самоорганізацію, економічність, критичність і самокритичність, роботу над собою, діловитість, енергійність, практичність. Частина з цих принципів зумовлена зовнішнім середовищем, інші стосуються особистості дослідника.

Творчий підхід означає, що на всіх етапах дослідження науковець повинен прагнути до пояснення фактів, предметів, явищ, намагатися сказати щось нове в науці. Тому для наукової творчості характерною є постійна копітка розумова праця. У цьому зв'язку доцільно згадати давнє китайське прислів'я, яке стверджує: "Ти можеш стати розумним трьома шляхами: шляхом власного досвіду - це найважчий шлях; шляхом наслідування - найлегший шлях; шляхом мислення - це найблагодійніший.

Плановість у науковій творчості втілюється в різних перспективних і робочих планах та програмах, календарних планах, у графіках роботи дослідника, в його індивідуальному плані та ін. За планами перевіряється (по можливості щоденно) хід роботи.

За весь період роботи над дипломною роботою, дисертацією або монографією може бути кілька планів. Спочатку складають плани досить укрупнені, потім їх деталізують, коригують, переробляють. Часто останній план дуже далекий від початкового варіанту. Необхідно постійно контролювати виконання основних етапів роботи та її результати. Слід коригувати як загальний план, так і окремі його частини. Важливо сформулювати не лише завдання даного етапу дослідження, а й заходи щодо досягнення загальної мети.

Наукова робота - це, як правило, одноосібне дослідження. Однак, дослідник (магістр, аспірант) є членом колективу: кафедри, інституту. Протягом роботи над дослідженням він може звертатися за порадою до членів колективу. Крім того, відбувається колективне обговорення теми дослідження, постановки завдань, отриманих результатів, можливостей їх використання та ін.

Оптимальний науковий колектив, поєднуючи в собі різні демографічні і психологічні типи, старих і молодих, генераторів ідей і виконавців, - при повному взаєморозумінні і чіткому оперативному науковому керівництві може значно підвищити ефективність роботи над дослідженням. Рівень дисертації (диплома), рекомендації її до захисту - це не тільки індивідуальна, а й колективна відповідальність.

Велике значення, якщо, навіть, не головне, має принцип самоорганізації праці здобувача, оскільки наукова творчість піддається регламентації в граничних межах. Отже, кожний здобувач самостійно визначає комплекс заходів щодо забезпечення свого успіху.

До елементів самоорганізації належать:

- організація робочого місця із забезпеченням оптимальних умов для високопродуктивної праці;
- додержання дисципліни праці;
- послідовність у накопиченні знань протягом творчого життя;
- систематичність у дотриманні єдиної методики і технології при виконанні одноразової роботи.

Досягти системності в роботі можна виконанням певних правил:

- постійно думати про предмет дослідження;
- не працювати без плану;
- при виконанні великої роботи слід звільнитися від другорядних справ;
- перш ніж братися за роботу, зважити і розподілити свої сили і час;
- заздалегідь готувати все необхідне для виконання роботи, щоб не відволікатись;
- не можна робити дві справи одночасно;
- творчу роботу виконувати перед механічною, складну - перед простою;
- доводити розпочату роботу до кінця і не розпорошувати сили;
- постійно контролювати свою роботу, вчасно вносити корективи, обмежувати глибину розробки;
- намагатися бачити кінцеву мету.

Література [1-3, 5-7, 9, 12, 14-15, 20-21, 23-25]

Тема 7. Основні етапи наукового дослідження

Питання, які виносяться на самостійне опрацювання (до заліку):

1. Поняття абстракту.
2. Прийоми узагальнення матеріалу.

Контрольні питання і навчальні завдання (для обговорення на семінарських заняттях):

1. Визначте особливості емпіричного та теоретичного рівнів наукового дослідження.
2. Розкрийте основні принципи організації і послідовність проведення наукових досліджень.
3. Розкрийте поняття “програма дослідження”.
4. Наведіть та поясніть загальну схему обробки накопиченого матеріалу.

Теми рефератів

1. Організація і послідовність проведення наукових досліджень.
2. Структура наукового дослідження.
3. Форми наукових праць з економіки.
4. Структура та етапи підготовки наукового твору.
5. Особливості емпіричного та теоретичного рівнів наукового дослідження.

Методичні вказівки до підготовки відповідей на питання. При розкритті питань необхідно розкрити поняття алгоритму та технології наукових досліджень. Алгоритм - це технологія вирішення проблеми, що передбачає не тільки послідовність і паралельність різних операцій, але і можливості їх невдачі, пошук нових шляхів вирішення проблеми в рамках даної програми, коректування змістовної взаємодії проблем.

Весь хід дослідження економічних систем можна представити у вигляді наступного алгоритму:

- вибір і обґрунтування актуальності теми дослідження. Виділення вирішуваної проблеми і суперечностей;
- загальне ознайомлення з проблемою дослідження, визначення її зовнішніх меж;
- формулювання цілей дослідження і постановка конкретних завдань дослідження;
 - визначення об'єкту і предмету дослідження;
 - розробка гіпотези дослідження;
 - побудова програми і плану дослідження;
 - вибір методів і розробка методики проведення дослідження (соціологічні, формальні, експертні);
 - безпосереднє дослідження. Організація і проведення експерименту.

Перевірка гіпотези;

- узагальнення і синтез експериментальних даних;
- формулювання попередніх висновків, їх апробація і уточнення;
- формулювання і обґрунтування завершальних висновків, оцінка отриманих результатів, розробка практичних рекомендацій;
- опис процесу дослідження і його результатів;
- обговорення результатів дослідження;
- впровадження отриманих результатів в практику.

Технологія - це варіант раціональної побудови процесу дослідження.

Найбільш простою, елементарною технологією є лінійна технологія. Вона полягає в послідовному проведенні досліджень по наступних етапах: постановки проблеми, формулювання завдань її рішення, вибору методів дослідженні, проведення аналізу і пошуку позитивних рішень, експериментальної перевірки рішення, якщо вона можлива, розробки інновацій. Така технологія може бути вельми ефективною у разі вирішення порівняно простих дослідницьких проблем.

Багато схем раціональних технологій припускають можливість паралельного виконання робіт або операцій. У технології досліджень такий підхід також існує. Наприклад, по складних, комплексних проблемах можна виконувати окремі дослідницькі роботи паралельно. Більш того, в деяких випадках це виявляється просто необхідним. Це економить час, дозволяє ефективніше використовувати персонал, підвищує компетентність і продуктивність діяльності.

Бувають проблеми в дослідженні, вирішення яких важко представити заздалегідь в певній технологічній схемі, важко передбачати, які етапи необхідні для визначення остаточного результату, і взагалі чи існує він з цієї проблеми. В цьому випадку використовуються технології адаптивного типу. Суть їх полягає в послідовному коректуванні технологічної схеми у міру проведення кожного з етапів дослідження.

Якщо мета досліджень - часткові зміни системи, - використовується технологія послідовних змін якості діяльності. Вона побудована на оцінці існуючої якості управління (управлінській діяльності) і пошуку непринципових, незначних, але реальних змін якості. Така технологія дозволяє проводити дослідження при незначних ресурсах, уникати ризик інновацій, підвищити надійність перетворень. В області дослідження існують і технології випадкового пошуку. На першому етапі такої технології не передбачається багато уваги приділяти постановці проблеми, її вибору, обґрунтуванню. Береться будь-яка проблема і на її основі проводиться дослідження по суміжних проблемах, встановлюються зв'язки, заповнюється рішеннями "поле проблем", визначається, таким чином, траєкторія розвитку. Вона і показує головну проблему, на якій необхідно зосередити увагу. Вибір технологічних схем проведення дослідження сприяє підвищенню його ефективності.

Література [1-3, 5-7, 9, 12, 14-15, 20-21, 23-25]

Тема 8. Організація викладу результатів наукового дослідження

Питання, які виносяться на самостійне опрацювання (до заліку):

1. Вимоги до оформлення наукової роботи.
2. Термінологія та фразеологія наукової прози.

Контрольні питання і навчальні завдання (для обговорення на семінарських заняттях):

1. Визначте основні етапи підготовки наукової праці.
2. Наведіть основні вимоги, що висуваються до рукописів наукової праці.
3. Які види наукових досліджень проводяться у вищому навчальному закладі?
4. Наведіть приклади наукової продукції та їх зміст.
5. Охарактеризуйте форми наукових праць в галузі управління людськими ресурсами.

Теми рефератів

1. Особливості написання наукових статей.
2. Послідовність підготовки, оформлення і подання дисертації та матеріалів захисту до ВАК України.
3. Підготовка та прилюдний захист дисертацій.

Методичні вказівки до підготовки відповідей на питання. При розкритті питань необхідно визначити вимоги до подання науково-дослідницьких робіт.

Кожна робота повинна ґрунтуватись на певній науковій та експериментальній базі і містити посилання на відповідну літературу, її перелік, відображати власну позицію дослідника.

Обсяг науково-дослідницької роботи не повинен перевищувати визначеної кількості друкованих сторінок.

Наукова робота обов'язково має містити оцінки, рецензії відповідних фахівців (досвідченого вчителя, науковця, спеціаліста певної галузі).

Для українських вчених науково-дослідна робота повинна бути виконана з дотриманням Закону України "Про мови в Українській РСР". Робота з іноземної мови виконується на державній мові.

Роботи, тема і зміст яких не відповідають профілю секції, до участі в конкурсі-захисті не допускаються.

Захист здійснюється на основі другого примірника науково-дослідницької роботи. Подані учасниками конкурсу-захисту науково-дослідницькі роботи розглядаються як авторські і такі, в яких достовірність наведених результатів та можливість опублікування завірені науковими керівниками.

Учасник конкурсу-захисту зобов'язаний подати тези своєї роботи. Перед тезами зазначається: назва роботи; ініціали та прізвище автора та наукового керівника; назва територіального відділення; базового позашкільного закладу; назва навчального закладу; клас; населений пункт.

Види наукових видань. Розподіл журналів на класи, підкласи, групи

Практичне вивчення журналів з метою визначення їх місця в системі ЗМК передбачає виявлення типологічних ознак і характеристик, а також моделювання і прогнозування нових видань. Такий аналіз включає такі складові: класифікацію за тематичною спрямованістю, визначення типологічних ознак журналів, їх типів, видів, складення логічної класифікаційної моделі і типологічного моделювання.

Умовно всі журнали можна поділити на три рівня сприйняття, які відповідно розраховані на три рівня читачів: 1) інформація для всіх; 2) широке коло працівників галузі й тих, хто цікавиться певними сферами науки, техніки, культури; 3) наукова і спеціальна інформація.

Узагалі всі журнали поділяються, звичайно, умовно на такі основні тематичні класи: загальнополітичні та соціально-економічні, виробничо-технічні, природничо-наукові, сільськогосподарські, медичні, культурно-просвітницькі, літературно-художні, військові, спортивні, екологічні. Кожен з цих класів у свою чергу поділяється на тематичні групи.

Згідно з існуючими системами наукових установ - академічною, вузівською і галузевою - вид наукових журналів поділяється на три типи: академічні, вузівські, галузеві. На перший погляд, поділ тут відбувся відповідно до того, який орган видає журнальну продукцію, але насправді - за цільовим призначенням, властивим кожному типу видання відповідно до різних завдань академічної, вузівської і галузевої науки.

Перший тип наукових журналів, що відображають досягнення фундаментальних наук, - академічні журнали. Їх видають Національна академія наук України, наукові товариства, науково-дослідні інститути ("Вісник Національної академії наук України", що висвітлює загальнонаукові та громадсько-політичні теми, або "Доповіді Національної академії наук України", "Відродження" - український міжетнічний науково-педагогічний журнал).

До другого типу наукових журналів належать численні серії вісників вищих навчальних закладів Міністерства освіти України, наукові доповіді вищої школи, матеріали конференцій, наукові праці вчених вищої школи тощо. Так, приміром, "Вісник Київського університету" мав стільки ж серій, скільки факультетів є у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (серії "Журналістика", "Філософія", "Біологія" і т.ін.).

До третього типу належать наукові журнали, які видають галузеві міністерства на базі наукових установ - відомчих науково-дослідних інститутів. Журнали цього типу відображають досягнення не фундаментальної, а прикладної науки ("Земля і люди", "Вісник аграрної науки" тощо).

Таким чином класифікація журналів за цільовим призначенням дозволила поділити всю безліч сучасних спеціальних журналів на види та типи.

Індивідуальне завдання №1

Підготуйте список літератури за обраною науково-дослідної роботи у відповідності до встановлених вимог. Список використаної літератури має містити не менше 50 джерел.

Методичні рекомендації до виконання індивідуального завдання №1

Приклади оформлення бібліографічного опису у списку літератури наведено в таблиці.

ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ
БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУ У СПИСКУ ЛІТЕРАТУРИ

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	<ol style="list-style-type: none"> 1. Василій Великий. Гомілії / Василій Великий ; [пер. з давньогрец. Л. Звонська]. — Львів : Свічадо, 2006. — 307 с. — (Джерела християнського Сходу. Золотий вік патристики IV—V ст. ; № 14). 2. Коренівський Д. Г. Дестабілізуючий ефект параметричного білого шуму в неперервних та дискретних динамічних системах / Коренівський Д. Г. — К. : Ін-т математики, 2006. — 111 с. — (Математика та її застосування) (Праці / Ін-т математики НАН України ; т. 59). 3. Матюх Н. Д. Що дорожче срібла-золота / Наталія Дмитрівна Матюх. — К. : Асамблея діл. кіл : Ін-т соц. іміджмейкінгу, 2006. — 311 с. — (Ювеліри України ; т. 1). 4. Шкляр В. Елементал : [роман] / Василь Шкляр. — Львів : Кальварія, 2005. — 196, [1] с. — (Першотвір).
Два автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Матяш І. Б. Діяльність Надзвичайної дипломатичної місії УНР в Угорщині : історія, спогади, арх. док. / І. Матяш, Ю. Мушка. — К. : Києво-Могилян. акад., 2005. — 397, [1] с. — (Бібліотека наукового щорічника "Україна дипломатична" ; вип. 1). 2. Ромовська З. В. Сімейне законодавство України / З. В. Ромовська, Ю. В. Черняк. — К. : Прецедент, 2006. — 93 с. — (Юридична бібліотека. Бібліотека адвоката) (Матеріали до складання кваліфікаційних іспитів для отримання Свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю ; вип. 11). 3. Суберляк О. В. Технологія переробки полімерних та композиційних матеріалів : підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / О. В. Суберляк, П. І. Баштанник. — Львів : Растр-7, 2007. — 375 с.
Три автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Акофф Р. Л. Идеализированное проектирование: как предотвратить завтрашний кризис сегодня. Создание будущего организации / Акофф Р. Л., Магидсон Д., Эддисон Г. Д. ; пер. с англ. Ф. П. Тарасенко. — Днепропетровск : Баланс Бизнес Букс, 2007. — XLIII, 265 с.

Чотири автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Методика нормування ресурсів для виробництва продукції рослинництва / [Вітвіцький В. В., Кисляченко М. Ф., Лобастов І. В., Нечипорук А. А.]. — К. : НДІ "Укראгропромпродуктивність", 2006. — 106 с. — (Бібліотека спеціаліста АПК. Економічні нормативи). 2. Механізація переробної галузі агропромислового комплексу : [підруч. для учнів проф.-техн. навч. закл.] / О. В. Гвоздєв, Ф. Ю. Ялпачик, Ю. П. Рогач, М. М. Сердюк. — К. : Вища освіта, 2006. — 478, [1] с. — (ПТО: Професійно-технічна освіта).
П'ять і більше авторів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Психологія менеджмента / [Власов П. К., Липницький А. В., Лущикова І. М. и др.] ; под ред. Г. С. Никифорова. — [3-е изд.]. — Х. : Гуманитар. центр, 2007. — 510 с. 2. Формування здорового способу життя молоді : навч.-метод. посіб. для працівників соц. служб для сім'ї, дітей та молоді / [Т. В. Бондар, О. Г. Карпенко, Д. М. Дикова-Фаворська та ін.]. - К. : Укр. ін-т соц. дослідж., 2005. - 115 с. - (Серія "Формування здорового способу життя молоді" : у 14 кн., кн. 13).
Без автора	<ol style="list-style-type: none"> 1. Історія Свято-Михайлівського Золотоверхого монастиря / [авт. тексту В. Клос]. — К. : Грані-Т, 2007. — 119 с. — (Грані світу). 2. Воскресіння мертвих : українська барокова драма : антологія / [упорядкув., ст., пер. і прим. В. О. Шевчук]. — К. : Грамота, 2007. — 638, [1] с. 3. Тіло чи особистість? Жіноча тілесність у вибраній малій українській прозі та графіці кінця ХІХ — початку ХХ століття : [антологія / упоряд.: Л. Таран, О. Лагутенко]. - К. : Грані-Т, 2007. - 190, [1] с. 4. Проблеми типологічної та квантитативної лексикології : [зб.наук.праць / наук. ред. Каліущенко В. та ін.]. - Чернівці : Рута, 2007. — 310 с.
Багатотомний документ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Історія Національної академії наук України, 1941—1945 / [упоряд. Л. М. Яременко та ін.]. — К. : Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, 2007— .— (Джерела з історії науки в Україні). Ч. 2 : Додатки — 2007. — 573, [1] с. 2. Межгосударственные стандарты : каталог в 6 т. / [сост. Ковалева И. В., Рубцова Е. Ю. ; ред. Иванов В. Л.]. — Львов : НТЦ "Леонорм-Стандарт", 2005— .— (Серія "Нормативная база предприятия"). Т. 1. — 2005. — 277 с. 3. Дарова А. Т. Неисповедимы пути Господни... : (Дочь врага народа) : трилогия / А. Дарова. - Одесса : Астропринт, 2006 .— (Сочинения : в 8 кн. / А. Дарова ; кн. 4). 4. Кучерявенко Н. П. Курс налогового права : Особенная часть : в 6 т. / Н. П. Кучерявенко. — Х. Право,

	<p>2002 .— Т. 4: Косвенные налоги. — 2007. — 534 с.</p> <p>5. Реабілітовані історією. Житомирська область : [у 7 т.]. — Житомир : Полісся, 2006— .— (Науково-документальна серія книг "Реабілітовані історією" : у 27 т. / голов. редкол.: Тронько П. Т. (голова) [та ін.]). Кн. 1 / [обл. редкол.: Синявська І. М. (голова) та ін.]. — 2006. — 721, [2] с.</p> <p>6. Бондаренко В. Г. Теорія ймовірностей і математична статистика. Ч.1 / В. Г. Бондаренко, І. Ю. Канівська, С. М. Парамонова. — К. : НТУУ "КПІ", 2006. — 125 с.</p>
Препринти	<p>1. Шиляев Б. А. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ/ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов / Шиляев Б. А., Воеводин В. Н. — Х. ННЦ ХФТИ, 2006. — 19 с. — (Препринт / НАН України, Нац. науч. центр "Харьк. физ.-техн. ин-т" ; ХФТИ 2006-4).</p> <p>2. Панасюк М. І. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами / Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. — Чорнобиль : Ін-т пробл. безпеки АЕС НАН України, 2006. — 7, [1] с. — (Препринт / НАН України, Ін-т пробл. безпеки АЕС ; 06-1).</p>
Депоновані наукові праці	<p>1. Социологическое исследование малых групп населения / В. И. Иванов [и др.] ; М-во образования Рос. Федерации, Финансовая академия. — М., 2002. — 110 с. — Деп. в ВИНТИ 13.06.02, № 145432.</p> <p>2. Разумовский, В. А. Управление маркетинговыми исследованиями в регионе / В. А. Разумовский, Д. А. Андреев. — М., 2002. — 210 с. — Деп. в ИНИОН Рос. акад. наук 15.02.02, № 139876.</p>
Законодавчі та нормативні документи	<p>1. Кримінально-процесуальний кодекс України : за станом на 1 груд. 2005 р. / Верховна Рада України. — Офіц. вид. — К. : Парлам. вид-во, 2006. — 207 с. — (Бібліотека офіційних видань).</p> <p>2. Медична статистика статистика : зб. нормат. док. / упоряд. та голов. ред. В. М. Заболотько. — К. : МНІАЦ мед. статистики : Медінформ, 2006. — 459 с. — (Нормативні директивні правові документи).</p> <p>3. Експлуатація, порядок і терміни перевірки запобіжних пристроїв посудин, апаратів і трубопроводів теплових електростанцій : СОУ-Н ЕЕ 39.501:2007. — Офіц. вид. — К. : ГРІФРЕ : М-во палива та енергетики України, 2007. — VI, 74 с. — (Нормативний документ Мінпаливенерго України. Інструкція).</p>

<p>Матеріали конференцій, з'їздів</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Економіка, менеджмент, освіта в системі реформування агропромислового комплексу : матеріали Всеукр. конф. молодих учених-аграрників ["Молодь України і аграрна реформа"], (Харків, 11—13 жовт. 2000 р.) / М-во аграр. політики, Харк. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва. — Х. : Харк. держ. аграр. ун-т ім. В. В. Докучаєва, 2000. — 167 с. 2. Кібернетика в сучасних економічних процесах : зб. текстів виступів на республік. міжвуз. наук.-практ. конф. / Держкомстат України, Ін-т статистики, обліку та аудиту. — К. : ІСОА, 2002. — 147 с. 3. Матеріали ІХ з'їзду Асоціації українських банків, 30 червня 2000 р. інформ. бюл. — К. : Асоц. укр. банків, 2000. — 117 с. — (Спецвип.: 10 років АУБ). 4. Оцінка й обґрунтування продовження ресурсу елементів конструкцій : праці конф., 6—9 черв. 2000 р., Київ. Т. 2 / відп. Ред. В. Т. Трощенко. — К. : НАН України, Ін-т пробл. міцності, 2000. — С. 559—956, ХІІІ, [2] с. — (Ресурс 2000). 5. Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій : зб. наук. праць / наук. ред. В. І. Моссаковський. — Дніпропетровськ : Навч. кн., 1999. — 215 с. 6. Ризикологія в економіці та підприємстві : зб. наук. праць за матеріалами міжнар. наук.-практ. конф., 27-28 берез. 2001 р. / М-во освіти і науки України, Держ податк. адмін. України [та ін.]. — К. : КНЕУ : Акад. ДПС України, 2001. — 452 с.
<p>Атласи</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Україна : екол.-геогр. атлас : присвяч. всесвіт. дню науки в ім'я миру та розвитку згідно з рішенням 31 сесії ген. конф. ЮНЕСКО / [наук. редкол.: С. С. Куруленко та ін.] ; Рада по вивч. продукт. сил України НАН України [та ін.]. — / [наук. редкол.: С. С. Куруленко та ін.]. — К. : Варта, 2006. — 217, [1] с. 2. Анатомія пам'яті : атлас схем і рисунків провідних шляхів і структур нервової системи, що беруть участь у процесах пам'яті : посіб. для студ. та лікарів / О. Л. Дроздов, Л. А. Дзяк, В. О. Козлов, В. Д. Маковецький. — 2-ге вид., розшир. та доповн. — Дніпропетровськ : Пороги, 2005. — 218 с. 3. Куерда Х. Атлас ботаніки / Хосе Куерда ; [пер. з ісп. В. Й. Шовкун]. — Х. : Ранок, 2005. — 96 с.
<p>Словники</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Географія : словник-довідник / [авт.-уклад. Ципін В. Л.]. — Х. : Халімон, 2006. — 175, [1] с. 2. Тимошенко З. І. Болонський процес в дії : словник-довідник основ. термінів і понять з орг. навч. процесу у вищ. навч. закл. / З. І. Тимошенко, О. І. Тимошенко. — К. : Європ. ун-т, 2007. — 57 с. 3. Українсько-німецький тематичний словник [уклад. Н. Яцко та ін.]. — К. : Карпенко, 2007. — 219 с.

	4. Європейський Союз : словник-довідник / [ред.-упоряд. М. Марченко]. — 2-ге вид., оновл. — К. : К.І.С., 2006. — 138 с.
Стандарти	<p>1. Графічні символи, що їх використовують на устаткуванні. Показчик та огляд (ISO 7000:2004, IDT) : ДСТУ ISO 7000:2004. — [Чинний від 2006-01-01]. — К. : Держспоживстандарт України 2006. — IV, 231 с. — (Національний стандарт України).</p> <p>2. Якість води. Словник термінів : ДСТУ ISO 6107-1:2004 — ДСТУ ISO 6107-9:2004. — [Чинний від 2005-04-01]. — К. : Держспоживстандарт України, 2006. — 181 с. — (Національні стандарти України).</p> <p>3. Вимоги щодо безпечності контрольно-вимірювального та лабораторного електричного устаткування. Частина 2-020. Додаткові вимоги до лабораторних центрифуг (EN 61010-2-020:1994, IDT) : ДСТУ EN 61010-2-020:2005. — [Чинний від 2007-01-01]. — К. : Держспоживстандарт України, 2007. — IV, 18 с. — (Національний стандарт України).</p>
Каталоги	<p>1. Межгосударственные стандарты : каталог : в 6 т. / [сост. Ковалева И. В., Павлюкова В. А. ; ред. Иванов В. Л.]. — Львов : НТЦ "Леонорм-стандарт, 2006— . — (Серия "Нормативная база предприятия"). Т. 5. — 2007. — 264 с. Т. 6. — 2007. — 277 с.</p> <p>2. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : каталог-довідник / [авт.-упоряд. М. Зобків та ін.]. — Львів : Новий час, 2003. — 160 с.</p> <p>3. Університетська книга : осінь, 2003 : [каталог]. — [Суми : Унів. кн., 2003]. — 11 с.</p> <p>4. Горницкая И. П. Каталог растений для работ по фитодизайну / Горницкая И. П., Ткачук Л. П. — Донецк : Лебедь, 2005. — 228 с.</p>

Бібліографічні показники	<ol style="list-style-type: none"> 1. Куц О. С. Бібліографічний показник та анотації кандидатських дисертацій, захищених у спеціалізованій вченій раді Львівського державного університету фізичної культури у 2006 році / О. Куц, О. Вацеба. — Львів : Укр. технології, 2007. — 74 с. 2. Систематизований показник матеріалів з кримінального права, опублікованих у Віснику Конституційного Суду України за 1997—2005 роки / [уклад. Кириць Б. О., Потлань О. С.]. — Львів : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2006. — 11 с. — (Серія: Бібліографічні довідники ; вип. 2).
Дисертації	<ol style="list-style-type: none"> 1. Петров П.П. Активність молодих зірок сонячної маси: дис. ... доктора фіз.-мат. наук : 01.03.02 / Петров Петро Петрович. — К., 2005. — 276 с.
Автореферати дисертацій	<ol style="list-style-type: none"> 1. Новосад І.Я. Технологічне забезпечення виготовлення секцій робочих органів гнучких гвинтових конвеєрів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : спец. 05.02.08 „Технологія машинобудування” / І. Я. Новосад. — Тернопіль, 2007. — 20, [1] с. 2. Нгуен Ші Данг. Моделювання і прогнозування макроекономічних показників в системі підтримки прийняття рішень управління державними фінансами : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. техн. наук : спец. 05.13.06 „Автоматиз. системи упр. та прогрес. інформ. технології” / Нгуен Ші Данг. — К., 2007. — 20 с.
Авторські свідоцтва	<ol style="list-style-type: none"> 1. А. с. 1007970 СССР, МКИ³ В 25 J 15/00. Устройство для захвата неориентированных деталей типа валов / В. С. Ваулин, В. Г. Кемайкин (СССР). — № 3360585/25–08 ; заявл. 23.11.81 ; опубл. 30.03.83, Бюл. № 12.
Патенти	<ol style="list-style-type: none"> 1. Пат. 2187888 Российская Федерация, МПК⁷ Н 04 В 1/38, Н 04 J 13/00. Приемопередающее устройство / Чугаева В.И.; заявитель и патентообладатель Воронеж. науч.-исслед. ин-т связи. — № 2000131736/09 ; заявл. 18.12.00 ; опубл. 20.08.02, Бюл. № 23 (II ч.).

<p>Части а книги, періодичного , продовжуван ого видання</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Козіна Ж. Л. Теоретичні основи і результати практичного застосування системного аналізу в наукових дослідженнях в області спортивних ігор / Ж. Л. Козіна // Теорія та методика фізичного виховання. — 2007. — № 6. — С. 15—18, 35—38. 2. Гранчак Т. Інформаційно-аналітичні структури бібліотек в умовах демократичних перетворень / Тетяна Гранчак, Валерій Горовий // Бібліотечний вісник. — 2006. — № 6. — С. 14—17. 3. Валькман Ю. Р. Моделирование НЕ-факторов — основа интеллектуализации компьютерных технологий / Ю. Р. Валькман, В. С. Быков, А. Ю. Рыхальский // Системні дослідження та інформаційні технології. — 2007. — № 1. — С. 39—61. 4. Ма Шуїн Проблеми психологічної підготовки в системі фізкультурної освіти / Ма Шуїн // Теорія та методика фізичного виховання. — 2007. — № 5. — С. 12—14. 5. Регіональні особливості смертності населення України / Л. А. Чепелевська, Р. О. Моїсеєнко, Г. І. Баторшина [та ін.] // Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. — 2007. — № 1. — С. 25—29. 6. Валова І. Нові принципи угоди Базель II / І. Валова ; пер. з англ. Н. М. Середи // Банки та банківські системи. — 2007. — Т. 2, № 2. — С. 13—20. 7. Зеров М. Поетична діяльність Куліша // Українське письменство ХІХ ст. Від Куліша до Винниченка : (нарис з новітнього укр., письменства) : статті / Микола Зеров. — Дрогобич, 2007. — С. 245—291. 8. Третьяк В. В. Возможности использования баз знаний для проектирования технологии взрывной штамповки / В. В. Третьяк, С. А. Стадник, Н. В. Калайтан // Современное состояние использования импульсных источников энергии в промышленности : междунар. науч.-техн. конф., 3-5 окт. 2007 г. : тезисы докл. — Х., 2007. — С. 33. 9. Чорний Д. Міське самоврядування: тягарі проблем, принади цивілізації / Д. М. Чорний // По лівий бік Дніпра: проблеми модернізації міст України : (кінець ХІХ—початок ХХ ст. / Д. М. Чорний. — Х., 2007. — Розд. 3. — С. 137—202.
---	---

Електронні ресурси	<ol style="list-style-type: none"> 1. Богомольний Б. Р. Медицина екстремальних ситуацій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. мед. вузів III—IV рівнів акредитації / Б. Р. Богомольний, В. В. Кононенко, П. М. Чуєв. — 80 Min / 700 MB. — Одеса : Одес. мед. ун-т, 2003. — (Бібліотека студента-медика) — 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) ; 12 см. — Систем. вимоги: Pentium ; 32 Mb RAM ; Windows 95, 98, 2000, XP ; MS Word 97-2000.— Назва з контейнера. 2. Розподіл населення найбільш численних національностей за статтю та віком, шлюбним станом, мовними ознаками та рівнем освіти [Електронний ресурс] : за даними Всеукр. перепису населення 2001 р. / Держ. ком. статистики України ; ред. О. Г. Осауленко. — К. : CD-вид-во "Інфодиск", 2004. — 1 електрон. опт. диск (CD-ROM) : кольор. ; 12 см. — (Всеукр. перепис населення, 2001). — Систем. вимоги: Pentium-266 ; 32 Mb RAM ; CD-ROM Windows 98/2000/NT/XP. — Назва з титул. екрану. 3. Бібліотека і доступність інформації у сучасному світі: електронні ресурси в науці, культурі та освіті : (підсумки 10-ї Міжнар. конф. „Крим-2003”) [Електронний ресурс] / Л. Й. Костенко, А. О. Чекмарьов, А. Г. Бровкін, І. А. Павлуша // Бібліотечний вісник — 2003. — № 4. — С. 43. — Режим доступу до журн. : http://www.nbu.gov.ua/articles/2003/03klinko.htm.
--------------------	--

Індивідуальне завдання №2

Підготуйте вступ до дипломної роботи у відповідності до встановлених вимог.

Методичні рекомендації до виконання індивідуального завдання №2

Актуальність теми

Обґрунтовують актуальність і доцільність роботи для розвитку відповідної галузі науки. Висвітлення актуальності не повинно бути багатослівним. Досить кількома реченнями висловити головне – сутність проблеми або наукового завдання.

Мета і завдання дослідження. Формулюють мету роботи і завдання, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети. Не слід формулювати мету як "Дослідження...", "Вивчення...", тому що ці слова вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету.

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію й обране для вивчення.

Предмет дослідження міститься в межах об'єкта.

Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження. Саме на нього спрямована основна увага здобувача, оскільки предмет дослідження визначає тему кваліфікаційної роботи, яка зазначається на титульному аркуші як її назва.

Методи дослідження. Подають перелік методів дослідження, використаних для розв'язання поставлених в роботі завдань. Перераховувати їх треба коротко та конкретно, визначаючи, що саме досліджувалось тим чи тим методом. Це дасть змогу пересвідчитися в логічності та прийнятності вибору саме цих методів.

Наукова новизна одержаних результатів. Подають стислий опис нових наукових положень (рішень), запропонованих особисто студентом. Необхідно показати відмінність одержаних результатів від відомих раніше, описати ступінь новизни (вперше одержано, удосконалено, дістало подальший розвиток).

Кожне наукове положення чітко формулюють, виокремлюючи його основну сутність і зосереджуючи особливу увагу на рівні досягнутої при цьому новизни. Сформульоване наукове положення повинно читатися і сприйматися легко й однозначно (без нагромодження дрібних і таких, що затемнюють його сутність, деталей та уточнень). У жодному випадку не можна вдаватися до викладу наукового положення у вигляді анотації, коли просто констатують, що в роботі зроблено те й те, а сутності і новизни із написаного виявити неможливо. Подання наукових положень у вигляді анотацій є найбільш поширеною помилкою здобувачів при викладенні загальної характеристики роботи.

Практичне значення одержаних результатів. Подаються відомості про практичне застосування одержаних результатів або рекомендації, як їх використати.

Особистий внесок. У випадку використання в роботі ідей або розробок, що належать співавторам, разом з якими були опубліковані наукові праці, здобувач повинен відзначити цей факт у вступі та в авторефераті з обов'язковим зазначенням конкретного особистого внеску в ці праці або розробки.

Апробація результатів роботи. Вказується, на яких конференціях, симпозіумах, нарадах оприлюднено результати досліджень.

Публікації. Вказують, у скількох статтях у наукових журналах, збірниках наукових праць, матеріалах і тезах конференцій, авторських свідоцтвах опубліковані результати роботи.

Література [10, 12-16, 25, 28, 34, 37, 46, 49, 60]

Тема 9. Впровадження результатів наукових досліджень та їх ефективність

Питання, які виносяться на самостійне опрацювання (до заліку):

1. Взаємозв'язок ефективності дослідження з дослідницьким потенціалом управління.
2. Впровадження результатів дослідження в практичну діяльність.

Контрольні питання і навчальні завдання (для обговорення на семінарських заняттях):

1. Визначте сутність економічної ефективності наукових досліджень.
2. Розкрийте поняття „ефективність наукових досліджень”.
3. В чому полягає вибір методу оцінки та системи показників оцінки ефекту від проектних рішень?
4. Наведіть та поясніть загальну методичку розрахунку економічної ефективності науково-дослідних робіт.
5. Охарактеризуйте основні фактори, що впливають на ефективність дослідження.

Теми рефератів

1. Сучасні напрямки впровадження результатів досліджень в практичну діяльність.

Методичні вказівки до підготовки відповідей на питання. При розкритті питань необхідно визначити поняття „ефективність наукових досліджень”.

Впровадження розрізняють за двома ознаками:

- формою матеріального втілення (навчальні посібники, програми, методичні рекомендації, державні стандарти тощо);
- робочою функцією упорядкованих результатів (організація і управління навчальним, виробничим процесом, оптимізація, зміни в технології та процесі виробництва).

Оцінювання результатів дослідження. Якщо основною характеристикою фундаментальних досліджень є їх теоретична актуальність, новизна, концептуальність, доказовість, перспективність і можливість запровадження результатів у практику, то при розгляді прикладних досліджень слід оцінювати в першу чергу їх практичну актуальність і значимість, можливість запровадження в практику, ефективність результатів. Для наукових розробок тут цінною є новизна, актуальність і ефективність.

Економічна ефективність характеризується вираженими у вартісних вимірах показниками економії живої та уречевлюваної праці в суспільному виробництві, сфері послуг, які отримано від використання результатів НДД та порівняння їх з витратами на проведення дослідження.

Науково-технічна ефективність характеризує приріст нових наукових знань, призначених для подальшого розвитку науки і техніки. Соціальна ефективність виявляється в підвищенні життєвого рівня людей, розвитку охорони здоров'я, культури, науки і освіти, поліпшенні екологічних умов тощо.

Названі види ефективності науково-дослідних робіт взаємопов'язані і впливають один на одного.

Питання ускладнюється тим, що необхідно визначити не лише ефективність НДД, яка проводиться навчальними закладами, а й ефективність її впливу на навчальний процес, підвищення якості підготовки спеціалістів, зростання викладацької майстерності науково-педагогічного складу тощо.

При оцінці ефективності науково-дослідних робіт, слід брати до уваги весь комплекс робіт, пов'язаних з науковою діяльністю вищої школи: проведення самих досліджень, підготовку докторів і кандидатів наук, винахідницьку і патентно-ліцензійну роботу, видавничу діяльність, науково-дослідну роботу студентів.

Проблема оцінки ефективності наукової діяльності має два аспекти, оскільки вищий навчальний заклад можна розглядати як навчально-науковий центр. Звідси і два види ефективності наукової роботи: економічна - від запровадження, наприклад, у галузь туризму результатів завершених досліджень і когнітивна ефективність (нібито супутня, а насправді має першочергове значення для підвищення якості підготовки спеціалістів), яка отримується від написання нових підручників і наукових статей, читання нових курсів лекцій, що ґрунтуються на наукових досягненнях в науковій роботі, проведення конференцій, семінарів, курсів, широкого залучення студентів до наукових досліджень.

Специфіка проведення наукових досліджень у ВНЗ проявляється не лише у тому, що для цього потрібні спеціально підготовлені кадри, спеціальне для тієї чи іншої галузі науки обладнання, особлива стаття витрат, а й у тому, яким чином будуть використані кінцеві результати цих досліджень і який вони дадуть ефект. Тому ефективність наукової діяльності вищого навчального закладу необхідно розглядати саме з цих позицій, виходячи з головного завдання вищої школи - вдосконалення підготовки

висококваліфікованих спеціалістів для народного господарства. У цьому і полягає основна особливість оцінки ефективності наукової діяльності вищого навчального закладу, що за своїм змістом і головним призначенням багато в чому відрізняється від такого роду поняття щодо НДД, яка ведеться в науково-дослідних інститутах та інших наукових закладах.

Визначення економічної ефективності НДД в умовах виробництва є одним з найважливіших і найскладніших завдань. Вона передбачає вивчення ефективності впровадження нових технологічних процесів, удосконалення системи управління тощо. При цьому співставляються витрати на проведення наукового дослідження та на його впровадження з отриманим економічним ефектом. Економічні витрати за довгостроковими комплексними науковими дослідницькими програмами визначаються на основі розрахунку інтегрального показника за строк здійснення програми і наступного ефективного використання її результатів.

Література [1-3, 5-7, 9, 20- 21, 23-25]

Тема 10. Організаційно-правові засади науково-дослідної роботи в галузі управління інформаційними технологіями

Питання, які виносяться на самостійне опрацювання (до заліку):

1. Принципи пошуку агенції, яка фінансує наукові дослідження. Поняття гранту.
2. Сучасні пріоритетні напрями наукових досліджень в сфері менеджменту охорони здоров'я

Контрольні питання і навчальні завдання (для обговорення на семінарських заняттях):

1. Визначте сутність та призначення науки як форми пізнання світу.
2. Які нормативно-правові акти регулюють науково-дослідну діяльність в Україні?
3. В чому полягає соціально-правовий статус наукових працівників?
4. Наведіть приклади та поясніть принципи функціонування міжнародного співробітництва в науково-дослідній сфері.
5. Охарактеризуйте систему державної організації наукових досліджень.

Теми рефератів

1. Нормативно-правові акти з питань наукової діяльності.
2. Організація наукових досліджень в наукових та навчальних установах.
3. Соціально-правовий статус наукових працівників.
4. Інтелектуальна власність та її гарантії.

Методичні вказівки до підготовки відповідей на питання. Підготовка до розгляду цього питання має ґрунтуватися на ознайомленні студентів з основними нормативно-правовими актами, що визначають базові

напрями державного регулювання науково-дослідної роботи. При ознайомленні з цими документами доцільно виокремлювати основні їх положення (статті) іншими кольорами і обговорювати їх у вигляді дискусії, що дозволить уникнути непорозумінь при трактуванні та у подальшому використанні.

Демонстраційні матеріали до семінарського заняття містять загальну характеристику основних положень цих законодавчих та нормативно-правових актів.

Щодо конкретизації відповіді на питання п.3 доцільне опрацювання наступних документів:

1. Закон України “Про наукову і науково-технічну діяльність” // Відомості Верховної Ради України. — 1992. — № 12. — Ст. 165.

2. Закон України “Про науково-технічну інформацію” // Відомості Верховної Ради України. — 1993. — № 33. — Ст. 345.

3. Закон України “Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки” // Відомості Верховної Ради України. — 2001. — № 48. — Ст. 253.

4. Указ Президента України “Про Міністерство освіти і науки України” від 7 червня 2000 р. № 773/2000.

5. Указ Президента України “Про Положення про порядок надання грантів Президента України для підтримки наукових досліджень молодих учених” від 24 грудня 2002 р. № 1210/2002.

6. Наказ Вищої атестаційної комісії України “Про затвердження Переліку спеціальностей, за якими проводиться захист дисертацій на здобуття наукових ступенів кандидата наук і доктора наук, присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань” № 288 від 10.06.99.

7. Наказ Вищої атестаційної комісії України “Про запровадження переліків та форм документів, що використовуються при атестації наукових та науково-педагогічних працівників” № 121 від 21.03.97.

8. Наказ Вищої атестаційної комісії України “Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук та про їх апробацію” № 178 від 04.04.2000

9. ГОСТ 7.1-84 "Библиографическое описание документа. Общие требования и правила составления";

10. ДСТУ 3582-97 "Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові в бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила";

11. ГОСТ 7.12-93 "Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке. Общие требования и правила"

12. ДСТУ 3008-95 “Документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення”.

Література [1-3, 5-7, 9, 20- 21, 23-25]

ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Виконання контрольної роботи студентами заочної форми навчання є складовою навчального процесу й активною формою самостійної роботи студентів,

Мета контрольної роботи - поглибити та систематизувати здобуті в процесі вивчення курсу теоретичні знання, сформувати вміння самостійно працювати з навчальною, спеціальною літературою, законодавчими актами та статистичними матеріалами і застосовувати теоретичні знання та набуті навички на практиці для дослідження й аналізу адміністративних процесів, що є основою адміністративного менеджменту.

Контрольну роботу студент виконує у формі реферату.

Тему контрольної роботи студент обирає за узгодженням з викладачем.

Обсяг контрольної роботи у формі реферату має становити від 30 до 35 стр. (комп'ютерний набір - 14-й кегль, 1,5 інтервал, шрифт Times New Roman) Структура контрольної роботи наступна: титульна сторінка, план, вступ, основна частина, висновки, список використаної літератури. Список використаної літератури має містити не менше 50 джерел. При потребі оформляються додатки.

ТЕМИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

1. Формування стратегії розвитку організації (підприємства, установи).
2. Формування програми діяльності організації (підприємства, установи), відповідно до визначеної стратегії її розвитку.
3. Розробка і реалізація стратегії управління підприємством.
4. Розробка стратегічних напрямів розвитку організації (підприємства, установи), з метою забезпечення його конкурентоспроможності (за матеріалами...).
5. Управління стратегією розвитку підприємства в умовах кризи.
6. Розробка системи стратегічного управління.
7. Стратегічна діагностика та оцінка підприємств.
8. Планування та прогнозування діяльності організації (підприємства, установи).
9. Управління якістю та конкурентоспроможністю продукції (послуг).
10. Системний аналіз діяльності організації (підприємства, установи).
11. Організація зовнішніх функціональних зв'язків організації.
12. Організаційна структура як засіб реалізації обраної стратегії підприємства.
13. Створення раціональної структури та збалансованої діяльності підрозділів організації (підприємства, установи).
14. Утворення та підтримання раціональної структури та збалансованості діяльності підрозділів організації (підприємства, установи).
15. Координація діяльності підрозділу організації (підприємства, установи).

16. Організація та раціоналізація робочих місць на підприємстві (установі).
17. Формування організаційних та технологічних взаємозв'язків між підрозділами та службами підприємства (установи) та механізмів їх координації.
18. Організація процесів управління на підприємстві (установі).
19. Раціональна організація управлінської праці підприємства (установи).
20. Управління мотивацією персоналу підприємства.
21. Теоретико-методологічні засади мотивації як функції управління.
22. Формування мотиваційної політики організації.
23. Мотивація та стимулювання праці як засіб підвищення ефективності роботи підприємства (організації, установи).
24. Формування системи стимулювання праці працівників організації.
25. Кадрова політика в системі стратегічного управління сучасної організації.
26. Підвищення ефективності праці співробітників як складова кадрової політики організації.
27. Формування кадрової політики, спрямованої на забезпечення дієздатності колективу (діяльності організації).
28. Організація роботи з персоналом в процесі управління організацією.
29. Концепції організації трудових стосунків у сучасній організації.
30. Аналіз ефективності використання кваліфікаційного кадрового потенціалу підприємства (установи).
31. Аналітико-методологічні засади управління персоналом підприємства (установи).
32. Особливості управління персоналом малих підприємств.
33. Використання сучасних форм і методів роботи з персоналом.
34. Організація роботи кадрової служби підприємства (установи).
35. Навчання персоналу як чинник конкурентоспроможності підприємства.
36. Формування та реалізація концепції безперервної освіти в організації (підприємстві, установі).
37. Навчання та розвиток персоналу підприємства (установи).
38. Управління професійним навчанням та підвищенням кваліфікації кадрів
39. Науково-методичне забезпечення навчального процесу в закладах освіти.
40. Контролювання процесу і результатів освітньої діяльності.
41. Організація аудиту управлінської діяльності на підприємстві.
42. Аудит управлінської діяльності як засіб здійснення ефективного управління.
43. Аналітико-методологічні засади організації реалізації та контролю виконання управлінських рішень.
44. Формування системи управлінського контролю в організації.

45. Впровадження системного підходу до вироблення та реалізації управлінського рішення на підприємстві (в установі).
46. Розробка соціально-психологічної та професійної моделі керівника.
47. Формування та керівництво колективом організації.
48. Інформаційно-аналітичне забезпечення функціонування організації (підприємства, установи).
49. Методи і прийоми Паблік Рілейшнз у діяльності та розвитку організації (підприємства).
50. Комунікативна та ділова кваліфікації співробітників як засіб підвищення ефективності діяльності організації (підприємства, установи).
51. Формування інформативної політики та використання інформаційних технологій в управлінні організацією.
52. Етико-правові аспекти управління організацією (підприємством, установою).
53. Формування сприятливого соціально-психологічний клімату в трудовому колективі організації (підприємства, установи).
54. Корпоративна етика як інструмент сучасного менеджменту.
55. Формування корпоративної культури організації (підприємства, установи).
56. Формування належного морально-психологічного клімату при здійсненні спільної діяльності.
57. Формування іміджу підприємства (установи).
58. Формування та розвиток організаційної культури підприємства (установи).
59. Управління конфліктами в трудовому колективі.
60. Регулювання поведінки персоналу в процесі діяльності підприємства (установи).

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна література

1. Ковальчук В.В., Моїсеєв Л.М. Основи наукових досліджень: Навч. посіб. - 5-те вид. - К.: Професіонал, 2008. - 240 с.
2. Ковальчук В.В. Основи наукових досліджень: навч. посіб./ [Ковальчук В. В.]. - К.: Слово, 2009. - 240 с.
3. Колесников О. В. Основи наукових досліджень: навч. посіб./ [Колесников О. В.]. - К.: ЦУЛ, 2011. - 144 с.
4. Новіков Б.В. Основи адміністративного менеджменту: навч. посіб. / Б.В. Новіков, Г.Ф. Сініок, П.В. Круш. – К.: Центр навч. л-ри, 2004. – 560 с.
5. Основи методології та організації наукових досліджень: навч. посіб./ [Ред. Конверський А. Є.]. - К.: ЦУЛ, 2010. - 352 с.
6. Основи наукових досліджень. Організація самостійної та наукової роботи студента: Навч. посіб./ Чорненький Я. Я., Чорненька Н. В., Рибак С. Б. та ін. - К.: Професіонал, 2006. - 208 с.
7. Організація наукових досліджень : навч. посіб. / М. П. Мальська, І. Г. Пандяк. - К. : ЦУЛ, 2017. - 136 с.
8. Райченко А.В. Административный менеджмент: учебник / А.В. Райченко. – М.: ИНФРА-М, 2007. – 416 с.
9. Стеченко Д. М., Чмир О. С. Методологія наукових досліджень: Підручник. — К.: Знання, 2005. – 310 с.

Додаткова література

10. Діденко В. М. Менеджмент: підруч./ Діденко В. М. - К.: Кондор, 2008. - 584 с.
11. Дідковська Л. Г., Гордієнко П. Л. Менеджмент: Навч. посіб. - К.: Алерта, КНТ, 2007. - 516 с.
12. Керівництво організацією: навч. посіб. / О.Є. Кузьмін, Н.Т. Мала, О.Г. Мельник, І.С. Процик. - Л.: Вид-во нац. ун-ту “Львів. політех.”, 2008. – 244 с.
13. Косач І. А., Ладонько Л. С., Калінько І. В. Ділове адміністрування: менеджмент організацій та управління змінами: навч. посіб. - К.: Кондор, 2015. - 217 с.
14. Маркіна І. А., Біловол Р. І., Власенко В. А. Менеджмент організацій: навч. посіб. - К.: ЦУЛ, 2013. - 248 с.
15. Менеджмент: теорія та практика : навч. посіб. / [Кузнецова Т. О., Янковська Л. А., Савіна Н. Б. та ін.]. - Л. : Магнолія 2006, 2017. - 293 с.
16. Менеджмент: навч. посіб./ [Мошек Г. Є., Поканевич Ю. В., Соломко А. С. та ін.]. - К.: Кондор, 2009. - 392 с
17. Менеджмент: підручник/ [Федоренко В.Г., Іткін О.Ф., Анін В.І. та ін]; за наук. ред. проф. В.Г. Федоренка. - К.: Алерта, 2008. - 652 с.
18. Менеджмент: теорія і практика: навч. посіб./ Ред. Мошек Г. Є. - К.: Атіка, 2007. - 584 с.

19. Менеджмент: теорія і практика: навч. посіб./ А.А. Мазаракы, Г.Э. Мошек, Г.А. Гомба та ін. – К.: Атыка, 2007. – 564 с.
20. Наукова діяльність. Патентознавство. Інтелектуальна власність : підруч. / [Уклад. Оборський Г. О., Чистякова І. М., Татакі Д. Д. та ін.]. - К. : Каравела, 2016. - 232 с.
21. Пилипчук М. І., Григор'єв А. С., Шостак В. В. Основи наукових досліджень: Підруч. - К.: Знання, 2007. - 270 с.
22. Райченко А.В. Общий менеджмент / А.В. Райченко. – м.: ИНФРА-М, 2005. – 384 с.
23. Романчиков В. І. Основи наукових досліджень: Навч. посіб. - К.: ЦНЛ, 2007. - 254 с.
24. Свердан М.М., Свердан М.Р. Основи наукових досліджень: Навч. посіб. - Чернівці: Рута, 2006. - 352 с.
25. Соловійов С. М. Основи наукових досліджень. - К.: ЦУЛ, 2007. – 176 с.
26. Фомичев А.Н. Административный менеджмент / А.Н. Фомичев. – М.: Издат. Дом Дашков и К, 2006. – 228 с.
27. Шеметов П. В., Чередникова Л. Е., Петухова С. В. Менеджмент: управление организационными системами: учеб. пособ. - 3-е изд., стереотип. - М.: Омега-Л, 2009. - 407 с.